

UITWERKING VAN DE WENSDOELEN ROND CREATIVITEIT ROND KERKDIENT EN MUZIEK

Wensdoel	C1 De rituelen (doop/viering/etc) en oude verhalen blijven. Die staan symbool voor wie we zijn en wat onze bron is die gevoed wordt en die we willen blijven voeden en die we delen.
Overweging	Dit is voor ons een uitgangspunt. Verder verwijzen we naar onze notities over liturgie (Wensdoel C2), muziek (Wensdoel C3), en viering (Wensdoel C8).

Wensdoel	C2: Diensten zijn in vorm zeer gevarieerd, creatief en inclusief, geen vaste liturgievolgorde
Wat zijn achterliggende gedachten en wensdoelen, voor zover te achterhalen?	<p>In de achterliggende wensdoelen klinkt de roep om meer variatie, creativiteit en inclusiviteit in de diensten. Welke behoefte daarachter zit, wordt niet expliciet gemaakt. We mogen aannemen dat die te maken heeft met</p> <ul style="list-style-type: none"> • het uitgangspunt dat liturgie geen invuloefening is maar een creatieve omgang met de traditie, om die steeds opnieuw aan te boren met het oog op het leven hier en nu; • het besef dat liturgie er ook is om ons op andere gedachten te brengen, uit onze comfort zone te halen, uit onszelf weg te roepen en op nieuwe manieren met elkaar in verbinding te brengen; • de wens om met onze diensten zo veel mogelijk mensen aan te spreken en daarom variatie in inhouden, vormen en stijlen te bieden; • de wens dat iedereen zich in onze diensten welkom en aangesproken voelt (inclusiviteit).
Hoe zou de gewenste situatie eruit kunnen zien?	De voorbereiders van de diensten bedenken bij elke dienst welk(e) karakter, opbouw, vormen en inhoud voor hen het meest passend zijn en schuwen daarbij het experiment niet. Dat gebeurt in voorbereidingsgroepen, voorbereidingsteams of in andere vormen waarin gemeenteleden 'de dienst uitmaken'. Voorbereiders werken met een 'staalkaart' van mogelijke vormen en inhouden voor een aantal vaste of veel voorkomende elementen (opening en afsluiting, bidden, zingen, lezen, bezinnen, delen,...) en kunnen daaraan hun eigen ideeën toevoegen.
Wat zijn mogelijke nadelen en belemmeringen en hoe zouden die ondervangen kunnen worden?	<ul style="list-style-type: none"> • Veel variatie kan leiden tot verlies van herkenbaarheid, waardoor mensen die hechten aan de liturgische traditie die de KgK heeft opgebouwd, zich mogelijk vervreemd voelen. Voor anderen zorgt variatie juist voor herkenbaarheid. Met het oog op die verschillende percepties is het van belang om in gemeente een breed gesprek te voeren over het 'eigene' van de liturgie van de KgK. Dat kan leiden tot een visie op liturgie, niet als dwingend kader maar als markering van het 'speelveld'.

	<ul style="list-style-type: none"> • Gegroeide tradities en werkwijzen, zoals de rol van WMD/MAG en de vanzelfsprekende inzet van de zanggroep, kunnen belemmerend werken. • Het themarooster kan beperkend werken voor de creativiteit, zowel qua inhoud als aantal diensten per serie of plaatsing van thema's in het jaar.
<p>Wat is er nodig om dit van de grond te krijgen?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voldoende draagvlak voor het deels loslaten van een gegroeide traditie, zeker bij de meest direct betrokkenen (WMD, MAG, muziekcoördinator). • Bereidheid bij voorbereidingsgroepen, -teams etc. om 'from scratch' na te denken over vorm en opbouw van de diensten. • Openheid t.a.v. de keuze van thema's en de mogelijkheid om zonder van te voren vastgesteld thema diensten voor te bereiden. • Een liturgisch goed doordachte 'staalkaart' van mogelijke vormen en inhouden die geen dwingend kader is, maar het ook mogelijk maakt dat een dienst de vorm krijgt van bijvoorbeeld een inleiding, gevolgd door een lunchgesprek aan tafels. • Een (wisselende) groep die het proces van liturgie maken op een positieve, constructieve en coachende manier begeleidt. <ul style="list-style-type: none"> ▶ <i>dit vraagt om een beschrijving van de werkwijze van deze groep en een profielschets voor haar leden.</i> • Menskracht en creatieve energie. • Een stapsgewijs proces met als eerste stappen <ul style="list-style-type: none"> - een open gesprek in gemeente over het eigene van de liturgie, waarin de gegroeide traditie en gevestigde belangen niet maatgevend zijn; - samenstelling van een 'staalkaart', waarbij in ieder geval geput wordt uit de <i>good practices</i> van de afgelopen jaren en zeker van het 'coronajaar'. - de samenstelling van één voorbereidingsgroep die op de nieuwe manier gaat werken, waarna de ervaringen gedeeld en geëvalueerd worden. ▶ <i>hiervoor is een procesontwerp nodig dat schetst</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>hoe een (meerjarig) proces om draagvlak te creëren en te onderhouden eruit kan zien;</i> - <i>langs welke weg een 'staalkaart' tot stand kan komen;</i> - <i>welke stappen er gezet kunnen worden om de nieuwe liturgische praktijk geleidelijk te laten groeien.</i>

<p>Wat is er nodig om het in stand te houden?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Begeleiding, ondersteuning en scholing. • Periodieke, zo breed mogelijke evaluatie. • Onderhoud van de creatieve energie door geregelde inspiratiebijeenkomsten etc. • Waken voor 'creatieve dwang': werken volgens de huidige opzet van de diensten of juist klassieke liturgische tradities moet mogelijk blijven, juist ook uit het oogpunt van variatie.
<p>Slotopmerkingen</p>	<p>We beschouwen de viering als onderdeel van de liturgie. Omdat er een apart Wensdoel C8 over de viering is hebben we dit in een aparte notitie behandeld.</p> <p>De Diaconie heeft ons gevraagd aandacht te besteden aan de mededeling over de collecten. Dat is nu de laatste mededeling voor de oproep over de bloemen. We adviseren om hierover na te denken. De collecten zijn een wezenlijk onderdeel van het delen, één van de aspecten van de viering.</p> <p>Er komt gesprek in de gemeente over registratie en uitzending van de diensten, georganiseerd door de Wijkraad. Dit is wel een punt dat later nog nader moet worden uitgewerkt richting vormgeving van de diensten. N.B. De WMD gaat ervan uit dat de Werkgroep 2030 er adviezen over zal uitbrengen.</p>

Wensdoel	C3 We hebben gevarieerd aanbod van zang en muziek, qua stijl en inhoud. Waaraan iedereen mag en kan meedoen.
	<p>De werkgroep lijn C heeft er voor gekozen om de onderwerpen muziek en liturgie apart te bespreken, voor zover dit mogelijk is. Deze notitie gaat over het onderdeel muziek. Doel is om in kaart te brengen met welke factoren we rekening moeten houden bij het vervolg van het traject om te komen tot zinvolle en inspirerende vormen waarin de muziek gestalte krijgt. Het is dus uitdrukkelijk geen eindvisie maar focust op een proces en een ontwikkeling waarbij velen betrokken zullen worden.</p> <p>Wel gaat het uit van de wensdoelen, zoals die in de eerste fase van het 2030-proces geformuleerd zijn. Hierin – de term zegt het al – wordt gekeken naar een gewenste situatie in 2030. We hebben ons in de eerste verkennende gesprekken gerealiseerd dat we er niet naar moeten streven om de wensdoelen één op één op een rechtlijnige manier te willen realiseren. Ook al omdat de we niet goed kunnen inschatten hoe we de wensdoelen moeten wegen. Het ene doel zal door meer gemeenteleden worden onderschreven dan het andere. We stellen dan ook voor om in de vervolgstappen de wensdoelen verder te onderzoeken en te bespreken. Om te komen tot een zinvolle en inspirerende rol van de muziek is veel draagvlak nodig en veel creativiteit. Bovendien is er veel samenhang tussen de wensdoelen die er om vraagt de verschillende ontwikkelingen ook in samenhang aan te pakken. We stellen ons een proces voor dat uit vele kleine (en misschien grotere) stappen bestaat. Het moge duidelijk zijn dat we graag voortbouwen op al het mooie en creatieve dat in de afgelopen jaren al is ontwikkeld, en de bloeifactoren die eerder genoemd zijn.</p>

Wensdoel C3

De 'ingedikte' vorm luidt als volgt:

Vaste vorm voor de diensten mag weg: bijvoorbeeld de zanggroep niet per definitie een vaste rol, geen vaste rollen en onderdelen, meer variatie en creatieve invulling.

Waarbij wordt aangetekend dat nodig is voor realisatie:

- Meer inzicht krijgen in talenten die bruikbaar zijn in diensten
- Ruimte geven voor meer eigen inbreng die afwijkt van 'de standaard'
- Moed om te experimenteren.

Oorspronkelijk (basis) wensdoelen waarop deze gebaseerd zijn:

- o 25 (?) verschillende vormen samenkomsten (creatief) 70% muziek/creatieve vormen. Niet vaste liturgie volgorde. Muziekvormen/-groepen meer regel dan uitzondering. Door jongeren.
- o In de uitleg, uitleg over de gezongen liederen (wat zing je nou eigenlijk).
- o In 2030 is er een gevarieerd aanbod aan zang en muziek (stijl en inhoud).
- o In 2030 wordt elke dienst begeleid door meerdere muzikanten (band/groep) en is 70 % van de muziek geen kerkmuziek.
- o Jong en oud meer actief met muziek in de dienst (zangles van Fleur).
- o In 2030 is er wekelijks live muziek die aansluit bij het thema. Iedereen mag daaraan meedoen.
- o Muziek: wij dragen bij aan het ontwikkelen en verspreiden van moderne kerkmuziek: we organiseren concerten en dagen rond dit thema. Ook via website en Youtube: we zoeken ambassadeurs (bekende musici) om het uit te voeren.

Bovenstaande is een weergave van de samenvatting van de wensdoelen zoals die verzameld zijn in een gemeenteoverleg begin september 2020. Daarin zijn al opmerkingen gemaakt over de realisatie. Deze opmerkingen nemen we hierbij als uitgangspunt voor voorstellen om dit verder uit te werken. Hier en daar verwijzen we ook naar de basiswensdoelen die er aan ten grondslag liggen.

Keurslijf – in de dienst - mag weg: vrijere omgang met vormen, rollen en compositie van de dienst

Wat zijn achterliggende gedachten en wensdoelen, voor zover te achterhalen?

Het gaat hier over de liturgie als 'invuloefening' met vaste onderdelen en vaste rollen. Dit wordt soms als knellend ervaren terwijl er voldoende ruimte lijkt te zijn om meer te variëren en ook te experimenteren.

In de basiswensdoelen wordt een paar keer de inzet van niet-kerkmuziek genoemd. We putten uit 'traditionele' bronnen en daarnaast uit alles wat beschikbaar is. Voorbereidingsgroepen zijn daar vrij in. Het is mogelijk om muziek live uit te voeren en ook maken we gebruik van opnames (eigen opnames en opnames van artiesten via internet). Wel vinden we dat de muziek in de dienst een passend en zinvol onderdeel moet zijn van het verhaal dat we in de dienst vertellen.

Hoe zou de gewenste situatie eruit kunnen zien?

Er is veel variatie mogelijk en tegelijkertijd is het fijn om bij het ontwerpen van liturgie gebruik te kunnen maken van voorbeelden of misschien verschillende formats. De voorbereidingsgroepen hierbij kunnen hierbij worden ondersteund door de muziekbegeleiders. Ook wordt de suggestie gedaan voor een 'ideeënboek' waar de voorbereiders inspiratie uit kunnen putten.

Er is de laatste tijd veel ervaring is opgedaan met nieuwe vormen vanwege de Corona-bepalingen. Dit heeft ons min of meer gedwongen om vormen te zoeken die binnen de geldende beperkingen toegepast konden worden. Deze ervaringen kunnen we meenemen in het ideeënboek.

Wat zijn mogelijke nadelen en belemmeringen en hoe zouden die ondervangen kunnen worden?

Herkenbaarheid en vaste vormen, muziek en taal zijn van belang. Dat vraagt om voortdurende aandacht voor een balans tussen 'oud' en 'nieuw'. Het uitgangspunt van de diensten – er is een voorbereidingsgroep die een verhaal deelt met de gemeente - zal overigens niet veranderen

Wat is er nodig om dit van de grond te krijgen?

Ideeën voor muzikale invulling en vormgeving van de dienst (verzamelen op basis van ervaringen 'good practice') in een ideeënboek. Deze toegankelijk maken voor voorbereiders. De manier waarop dit vorm krijgt verdient veel aandacht. Liefst digitaal met veel beeldmateriaal.

Redactie instellen en een stappenprocedure vaststellen. Het liefst volgens een groeimodel met regelmatige evaluatiemomenten en bijstelling (open source?). Zoveel mogelijk diensten voorbereiders hierbij betrekken en regelmatig 'bijscholen'.

Wat is er nodig om het in stand te houden?

Definiëren van ondersteunende taken en rollen en deze invullen. De WMD speelt hierin een belangrijke rol. De uitvoertaken kunnen heel goed bij muziekcoördinator en muziekbegeleiders worden neergelegd.

De zanggroep krijgt een andere rol

Wat zijn achterliggende gedachten en wensdoelen, voor zover te achterhalen?

In de opsomming van de wensdoelen wordt genoemd: meer variatie in muziek, ook niet-kerkmuziek en de wens om meer gemeentelieden op de één of andere manier te betrekken bij de muziek.

Dat vraagt om een heroverweging van de manier waarop de muziek is georganiseerd. Hierbij zijn de volgende overwegingen van belang:

De invulling van de muziek en de liederen in de diensten is al een aantal jaren aan het verschuiven. Daarmee is het aandeel van de zanggroep ook veranderd. De aanvankelijke doelstellingen: ondersteunen van de gemeentezang en relatief onbekend en nieuw repertoire introduceren zijn minder prominent dan voorheen. Het komt vaak voor dat de zanggroep een groot deel van de repetitieavond besteedt aan het instuderen van repertoire dat niet direct bedoeld is om in de liturgie van de daaropvolgende zondag te klinken.

Ook is er een verschuiving merkbaar in de liedkeuze van de voorbereidingsgroepen. Steeds vaker kiezen vb-groepen voor muziek die niet direct bedoeld is voor liturgisch gebruik. De zanggroep speelt hierbij in het algemeen geen rol.

De werkgroep is overtuigd van de grote waarde van de zanggroep en pleit ervoor om zorgvuldig te kijken hoe deze behouden kan worden in een veranderende context.

In dit verband is het interessant om te kijken naar de voorstellen van de werkgroep 'ontmoeting' (lijn A) waarin de mogelijkheid wordt benoemd voor doordeweekse muziekbezigdheden. Hier komt het sociale/ontmoetingsaspect op de voorgrond maar wel in de context van muziek maken/zingen.

Hoe zou de gewenste situatie eruit kunnen zien?

De zanggroep wordt niet standaard in de dienst ingezet maar alleen als de voorbereiders dat willen.

De zanggroep richt zich op een bredere doelgroep en inzetbaarheid, ook buiten de diensten.

Wat zijn mogelijke nadelen en belemmeringen en hoe zouden die ondervangen kunnen worden?

Bij de diensten wordt de planning van data en repertoire – al in een voeg stadium - gelijkgeschakeld tussen voorbereiders, zanggroep en muzikanten. De ‘personele bezetting’ van muzikanten/zangers in de dienst staat niet van tevoren vast maar moet wel tijdig bekend zijn ivm beschikbaarheid van de deelnemers. Dat vereist een andere organisatie.

Wat is er nodig om dit van de grond te krijgen?

Dit stelt dus hogere eisen aan de planning en vraagt om een langere termijn planning waarbij de keuzes eerder gemaakt worden dan we nu gewend zijn. Hiervan de haalbaarheid onderzoeken.

Ook de mogelijkheid bekijken om te werken met een jaarrooster zodat van te voren vaststaat in welke diensten (bij welke series) de zanggroep en muzikanten inzetbaar zijn.

Een inventarisatie maken van de factoren die een rol spelen bij het functioneren van de zanggroep. Met andere woorden: wat is er nodig om de zanggroep een zinvolle, inspirerende en vooral duurzame rol te geven in een vernieuwde context. Hierbij ook de voorstellen van de werkgroep lijn A betrekken.

De uitkomst hiervan formuleren en op basis hiervan een uitvoeringsplan opstellen.

Wat is er nodig om het in stand te houden?

Voor de diensten: een voortdurende goede coördinatie tussen voorbereiders en muziekcoördinator. De muziekbegeleiders kunnen hierin een rol spelen.

Algemeen: de zanggroep heeft een duidelijke plaats in de organisatie en voldoende ‘sterkte’ om in de verschillende rollen te functioneren.

Talenten opsporen en inzetten

Wat zijn achterliggende gedachten en wensdoelen, voor zover te achterhalen?

In het tweede punt bij ‘realisatie’ wordt gepleit voor het opsporen van (muziek en andere) talenten die in de dienst kunnen worden ingezet. In de basiswensdoelen is een paar keer sprake van de inzet van muzikanten en de wens om daar in de toekomst meer aandacht aan te besteden. Dit is een lijn die al is ingezet en zeker kan worden versterkt.

Hoe zou de gewenste situatie eruit kunnen zien?

Spelers (op allerlei gebied) nemen deel aan de dienst, als solist of in een groep. Er is een poule van spelers die oproepbaar zijn. Misschien een regelmatige repetitie.

Wat zijn mogelijke nadelen en belemmeringen en hoe zouden die ondervangen kunnen worden?

Aan een aantal randvoorwaarden voor het succesvol inzetten van spelers moet worden voldaan. Bijvoorbeeld: tijdig plannen van het muziek/dans/drama/... - aandeel in de dienst. Beschikbaarheid van basismateriaal zoals arrangementen. Sommige (jonge) spelers zullen enige coaching en begeleiding nodig hebben.

Wat is er nodig om dit van de grond te krijgen?

Onderzoeken van randvoorwaarden voor het oprichten en in stand houden van een spelersgroep.

Ook hier kijken naar een verbinding met de voorstellen van de werkgroep lijn A (oa

muziek maken buiten de diensten om).
Inrichten van een poule van spelers die ingezet kunnen worden. Voortdurende aandacht voor aanvulling/uitbreiding hiervan. Min of meer frequente inzet van spelers. Ook orkest-activiteiten. Maken van arrangementen. Planning!

Wat is er nodig om het in stand te houden?

Zoiets kan alleen als er een continue basis is (vergelijk zanggroep als continue basis die nodig is voor het zingen van nieuw repertoire in de dienst). Het verdient aanbeveling om iemand aan te stellen die hiervan de coördinatie op zich neemt.

Ruimte voor inbreng die afwijkt van de standaard/ experimenteren/ vernieuwen

Allereerst is hier natuurlijk de vraag: wat is de standaard. Deze lijkt de laatste tijd aan het verschuiven te zijn onder invloed van de beperkingen waaronder de diensten gerealiseerd moeten worden. Tegelijkertijd zijn er natuurlijk vaste ingrediënten. De ervaringen die de laatste tijd zijn opgedaan bij het opnieuw vormgeven van de diensten zijn van grote waarde voor het denken in termen van mogelijkheden (kansen) en vernieuwing. Hoe kunnen we de ruimte daarvoor zoveel mogelijk open houden?

Hoe zou de gewenste situatie eruit kunnen zien?

Een grote variëteit aan vormen die door de voorbereiders ter beschikking staat om hun 'verhaal' te vertellen in de liturgie.
Onderdeel van vormgeving kan ook zijn: dans/beweging, theater, literatuur/poëzie, media,
Geen vaste voorschriften maar een 'groei-model' waarin ideeën worden uitgetoetst en al of niet worden doorgezet en vastgehouden afhankelijk van hun mogelijkheden.

Wat zijn mogelijke nadelen en belemmeringen en hoe zouden die ondervangen kunnen worden?

Experimenteren beweegt zich soms op de grens van chaos. Toch kan juist hier het model voorbereidingsgroep – MAG en de dialoog die daar plaatsvindt, garant staan voor een geleidelijke ontwikkeling waarbij het goede behouden blijft.

Wat is er nodig om dit van de grond te krijgen?

De muziekbegeleiders kunnen hierin een sleutelrol vervullen. Sinds zij betrokken zijn bij de voorbereiding van de diensten, is de diversiteit van muziekvormen en repertoire enorm toegenomen. Dat geeft tegelijkertijd een impuls aan het denken over inhoud en vormgeving van de diensten.
Uitbreiding van de muziekbegeleidersgroep met andere disciplines (dans, theater, literatuur, ...)

Wat is er nodig om het in stand te houden?

Voortzetten van de inzet van (uitgebreide groep) muziekbegeleiders (die dan anders gaat heten). Stimuleren van uitwisseling van ideeën en het realiseren van een ideeënboek (bij voorkeur digitaal met ook beeldmateriaal) voor voorbereidingsgroepen (zie ook bij 'keurslijf loslaten')
Veel evaluatiemomenten met alle betrokkenen. Stap voor stap werken.

Iedereen mag en kan meedoen

Wat zijn achterliggende gedachten en wensdoelen, voor zover te achterhalen?

Moeten we dit expliciet vermelden? Is dit niet een basisuitgangspunt van de KGK-

gemeente?

Toch verdient dit punt wel aandacht omdat dit wel degelijk georganiseerde inzet vereist om werkelijk te kunnen slagen. Soms is het nodig om mensen heel gericht en persoonlijk uit te nodigen om ergens aan deel te nemen.

Hoe zou de gewenste situatie eruit kunnen zien?

Een laagdrempelige plek waar veel verschillende mensen zich thuis voelen.

Wat zijn mogelijke nadelen en belemmeringen en hoe zouden die ondervangen kunnen worden?

Afhankelijk van de lijn die hier wordt uitgezet zullen er misschien lastige keuzes gemaakt moeten worden. Overleg en draagvlak zijn van groot belang.

Wat is er nodig om dit van de grond te krijgen?

Het stelt ons ook voor de vraag hoe we tegen activiteiten aankijken. Zijn we een organisatie die activiteiten organiseert voor een doelgroep? Komen de activiteiten voort uit onze behoefte om iets met elkaar te delen? Willen we middels activiteiten ook anderen bereiken?

Hier zijn parallellen met de ideeën uit de werkgroep ontmoeting (lijn A). Deze voorstellen betrekken bij de uitwerking van dit punt.

Wat is er nodig om het in stand te houden?

Een duidelijk beleid met veel draagvlak.

Jongeren betrekken

Wat zijn achterliggende gedachten en wensdoelen, voor zover te achterhalen?

Ook dit punt wordt meerdere keren genoemd in de basiswensdoelen. Het geeft misschien ook al aan hoezeer we de inbreng van jongeren missen in de diensten. We moeten ons realiseren dat de diensten zoals we die nu houden in de kern nog steeds de vorm hebben die in de jaren '70 is ontworpen door ds. Pijlman en de groep studenten die hij om zich heen verzameld had. Die jongeren van toen zijn nu de ouderen in de gemeente. Zij hebben toen hun kans gegrepen om de liturgie te vernieuwen en hebben die naar hun hand gezet. Kennelijk voelden ze die vernieuwingsdrang, voor henzelf en ook voor de kerk waar ze zoveel tijd en energie in gestoken hebben. Die situatie hebben we nu niet. Als we nu jongeren betrekken, is dat vooral in door ons vooraf bepaalde rollen. Het initiatief ligt weinig bij de jongeren. Wat zou er moeten gebeuren om jongeren te verleiden om zo'n vernieuwende rol op zich te nemen?

Hoe zou de gewenste situatie eruit kunnen zien?

De gemeente bestaat voor een substantieel deel uit actieve jongeren.

Wat zijn mogelijke nadelen en belemmeringen en hoe zouden die ondervangen kunnen worden?

Geen

Wat is er nodig om dit van de grond te krijgen?

In gesprek met jongeren over de vraag hoe zij de kerk (liturgie, muziek, ontmoeting, etc.) voor zich zien.

Wat is er nodig om het in stand te houden?

Afhankelijk van de uitkomst van de overleggen

Wensdoel	C4 De kerkdienst eindigt om 11:30 uur
Overweging	<p>De wens dat de diensten niet te lang duren leeft breed. Ons advies is om als richtlijn aan te houden dat een dienst niet langer duurt dan 70 à 75 minuten.</p> <p>Een aantal aandachtspunten.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Belangrijk is om op tijd beginnen. 2. Timing en invullen van oefenen van de liederen goed bekijken. Bijvoorbeeld slechts één lied oefenen. Mogelijk het oefenen beginnen om 10:25. De WMD moet hier nader naar kijken. 3. In de MAG moet goed gelet worden op de lengte van de dienst. Dit kan consequenties hebben voor liedkeuze en muziekkeuze. Coördinatoren spelen hierin ook een rol. Denk hierbij aan een coördinatoren dag waar dit expliciet aan de orde komt. <p>Overigens vinden we wel dat creativiteit en vernieuwing van liturgie niet ondergeschikt mag worden gemaakt aan het kort houden van de dienst. Beleving van de lengte heeft te maken met wat er in de dienst gebeurt, en soms minder met de feitelijke lengte van de dienst.</p>

Wensdoel	C5 In 2030 zijn er 4 à 5 voorbereidingsgroepen per jaar, zodat energie naar andere dingen kan.
Wat zijn achterliggende gedachten en wensdoelen, voor zover te achterhalen?	<p>De in dit wensdoel genoemde voorbereidingsgroepen zijn de groepen die langer met een thema bezig zijn (meestal drie maanden). Door minder zulke lange termijn voorbereidingsgroepen in te plannen zou meer energie en menskracht voor de wensdoelen uit de andere lijnen gecreëerd kunnen worden.</p>
Overweging	<p>We zetten vraagtekens bij dit wensdoel.</p> <p>Dat de diensten door gemeenteleden worden voorbereid blijft belangrijke basis voor ons gemeentezijn.</p> <p>We willen elke groep mensen die een dienst voorbereid “voorbereidingsgroep” blijven noemen. We zouden dan onderscheid kunnen maken tussen “verdiepenede voorbereidingsgroep”, de traditionele voorbereidingsgroep, en “taakgerichte voorbereidingsgroep” (nu ook wel voorbereidingsteam genoemd).</p> <p>Als we meer variatie en meer creativiteit in de diensten willen en een fundamentele inzet van muziek, dan vergt dat extra inspanning voor de feitelijke voorbereiding van de dienst, dus zowel in de verdiepende voorbereidingsgroep als in de taakgerichte voorbereidingsgroep.</p> <p>Mensen die zich nu vooral inzetten voor voorbereiding van diensten gaan niet zomaar heel andere dingen doen, als ze minder bij de voorbereiding betrokken worden. Dus minder energie voor voorbereiding levert niet zomaar meer energie voor andere zaken op.</p> <p>Bedenk dat de langer lopende voorbereidingsgroepen voor nieuwe leden een heel belangrijke plek vormt om mensen goed te leren kennen en in de gemeenschap van de gemeente te groeien. En ook voor gemeenteleden om elkaar te leren kennen.</p>

	Korte, vooral taakgerichte voorbereidingsgroepen zijn daar ongeschikt voor. Dit type voorbereidingsgroep is dus essentieel voor gemeentevorming.
--	--

Wensdoel	C6 Individuele jongeren zijn betrokken bij de voorbereiding van kerkdiensten.
Overweging	<p>Jongeren waren niet vertegenwoordigd in de werkgroep. De werkgroep heeft hier over nagedacht, maar heeft geen duidelijke lijn kunnen ontwikkelen. Enkele overwegingen zijn:</p> <p>Niet over jongeren maar met jongeren. Thema's door hen laten inbrengen. Ook jongeren vragen voor voorbereidingsgroepen, als deelnemer maar ook als coördinator. Zoeken naar mogelijkheden voor aanknopingspunten. Gesprek met jongeren wat zij zelf willen.</p> <p>Het is duidelijk dat hier nog verder over nagedacht zal moeten worden, maar we hebben geen suggesties waar en door wie dit zal moeten gebeuren.</p>

Wensdoel	C7 Wij ontwikkelen nieuwe kerkmuziek en verspreiden die naar buiten. In die verspreiding werken we samen met andere partijen die nieuwe muziek ontwikkelen.
Overweging	<p>De werkgroep kan zich hier niet zoveel bij voorstellen. Het zou een geheel nieuwe ontwikkeling betekenen. Als we dit zouden willen moeten we ons afvragen op welke manier dit van belang kan zijn voor de gemeente. Misschien zou er van zo'n samenwerkingsproject een stimulerende werking kunnen uitgaan.</p> <p>Vervolg: onderzoeken van wenselijkheid en haalbaarheid. Doelstellingen formuleren en toetsen aan de wensen in de gemeente.</p>

Wensdoel	C8 De viering op zondag is een echte maaltijd aan een tafel.
Wat zijn achterliggende gedachten en wensdoelen, voor zover te achterhalen?	<p>In september 2020 werden de volgende wensdoelen geformuleerd door deelnemers aan de 'droombijeenkomst.'</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Bij de viering een grote tafel waar iedereen samen aan kan vieren. ○ In 2030 delen we zondags niet 1 stukje brood, 1 slok uit de beker maar een maaltijd. Want tijdens de maaltijd ontstaan de beste gesprekken. <p>Uit deze wensdoelen blijkt de behoefte aan andere vormen voor de viering dan de standaard die voor corona bestond.</p>
Opmerking vooraf	Het is de werkgroep niet bekend wat het draagvlak voor dit wensdoel is. Daarom heeft de werkgroep niet het standaard format gebruikt.

Beperkingen	Dit wensdoel kan strijdig zijn met Wensdoel C4. De opmerking dat bij een maaltijd de beste gesprekken ontstaan roept de vraag op naar betekenis en inhoud van de viering.
Wat zou er moeten gebeuren?	Er is nader onderzoek nodig naar de wensen in de gemeente voor de viering. Ook lijkt het gewenst om toch nog weer eens te onderzoeken wat de viering in de christelijke traditie inhoudt (overigens is er in januari 2005 een serie diensten geweest met als thema "Vieren", waarvan Martyn de coördinator was). Gesprek over de viering in de gemeente breed voeren. Wat bedoelen we met de viering? Kijken naar hoe de viering zich ontwikkeld heeft.
Voorstel	Om de gedachten te bepalen voor de discussie over de viering geven we hier enkele overwegingen. De viering blijft wel een vast onderdeel van de liturgie, maar we zoeken wel naar meer vrijheid en meer variatie van de invulling, onder andere een meer symbolische, en met goede theologische onderbouwing. Een maaltijd als viering op hoogtijdagen of bij speciale gelegenheden is prima, maar niet als nieuwe standaard.

Wensdoel	C9 De vaste kerkbanken zijn uit de kerkzaal, waardoor een dynamische en ontspannen sfeer ontstaat. Elke zondag of activiteit is er ruimte om de zaal anders in te delen.
Wat zijn achterliggende gedachten, voor zover te achterhalen?	In september 2020 werden de volgende wensdoelen geformuleerd door deelnemers aan de 'droombijeenkomst.' <ul style="list-style-type: none"> ○ In 2025 zijn de kerkbanken uit de kerk. ○ In 2030 zijn de huidige kerkbanken vervangen door loungebanken die in een kring staan zodat we in een ontspannen sfeer persoonlijke verhalen kunnen delen. <p>Uit deze wensdoelen blijkt de behoefte aan een andere sfeer in de diensten. Van een meer formele 'luister'-opstelling waarin het publiek gericht is op wat er op het podium gebeurt, naar een 'beleef'-opstelling waar de mensen op de banken geen publiek meer zijn, maar medevormgevers aan het gebeuren. Een minder formele inrichting van de kerkzaal zal ook meer informeel gedrag oproepen.</p>
Opmerking vooraf	Het is de werkgroep niet bekend wat het draagvlak voor dit wensdoel is. In de werkgroep zelf wordt over dit wensdoel zeer verschillend gedacht. Daarom heeft de werkgroep niet het standaard format gebruikt.
Overwegingen vooraf	1. De inrichting van de kerkzaal staat ten dienste van de liturgie en is geen doel op zich. 2. Liturgische vernieuwing staat voorop, dus eerst ontdekken wat we met liturgie kunnen en willen voor we de inrichting van de kerkzaal eventueel daarop aanpassen. 3. Dit is een punt waar onderzoek naar het draagvlak noodzakelijk is.
Een visie binnen de werkgroep	Enkel in de werkgroep onderschrijven dit wensdoel en zien een inrichting van de kerkzaal voor ogen die er als volgt uit ziet:

	<p>De opstelling van banken in rijen achter elkaar is vervangen door een opstelling waarbij de kerkgangers elkaar kunnen aankijken. De sfeer is die van een grote huiskamer met lage en hoge stoelen en banken, met lage en hogere tafeltjes daartussenin. Er is aan het begin van de bijeenkomst iets te drinken te krijgen dat mensen meenemen naar hun zitplaats.</p> <p>De diensten zijn meer interactief. Er wordt meer onderling gedeeld en samen beleefd.</p>
<p>Een andere visie binnen de werkgroep</p>	<p>Een meerderheid van de werkgroep ziet duidelijke bezwaren in het standaard weghalen van de banken. Hun argumentatie daarvoor is de volgende.</p> <p>In de huidige situatie (voor corona) zien we dat velen een vaste plaats kiezen in de kerkbanken. Toch zitten we daar wel allemaal in één grote samenstelling en ervaren we de gemeente als een eenheid. Als er een opstelling zoals hierboven voorgesteld zullen toch weer vastere patronen gaan ontstaan en vastere samenstellingen aan de tafels, zoals ook bij het koffiedrinken plaats vindt. Dan is de eenheid van de gemeente verbroken en ontstaan er “bubbels”. Elke week aanpassen van de inrichting leidt tot een onrustige situatie in de diensten. Verplicht een mogelijke vaste samenstelling van tafeltjes doorbreken is ongewenst.</p> <p>Een overweging is dat een kerkdienst voor ons iets is dat “meer dan het gewone” is, dat “uitstijgt boven het dagelijkse”. Dat we er ook concentratie en aandacht willen beleven, iets dat minder tot zijn recht komt in een meer café-achtige opstelling in de kerkzaal met iets te drinken erbij.</p> <p>Het weghalen en herplaatsen van de banken is veel werk, dus is regelmatig aanpassen van de kerkzaal niet haalbaar. We willen echter niet uitsluiten dat er met een serie diensten wordt geëxperimenteerd, waarbij de kerkbanken zijn weggehaald en er een andere opstelling is.</p> <p>De banken zijn een onderdeel van de “monumentenstatus” die de kerkzaal inmiddels heeft, en waarmee ook geld is binnengehaald voor de renovatie van de kerkzaal.</p> <p>We moeten ook bedenken dat niet alle uitleggers zich thuis zullen voelen in de “café-opstelling”. In plaats van ons arsenaal aan uitleggers nog verder te beperken zouden we dat juist graag willen uitbreiden. Ook dat is een manier om ons uit onze “comfortzone” te halen.</p>